Remissyttrande
2026-10-28
Diarienummer: 0402/26
Er referens: Fi2026/01654

Finansdepartementet

Remissyttrande över promemorian EU:s penningtvättspaket

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerat betänkande på remiss och har övervägt promemorians förslag utifrån myndighetens verksamhetsområde. Brå har inga synpunkter i stort på promemorian, förutom på två av de avsnitt som vi i remissmissivet särskilt instruerades att granska.

13.1 Utformningen av kontantförbud och 13.2.2 Ingripande vid överträdelse av kontantförbudet

Brå delar promemorians bedömning att överträdelser av kontantförbudet inte bör kriminaliseras, utan istället leda till administrativa åtgärder.

Brå delar däremot inte bedömningen att Sverige bör avstå från möjligheten att införa en lägre beloppsgräns för kontantförbudet enligt penningtvättsförordningen. Som framgår av promemorian har flera andra europeiska länder, som dessutom är mer kontantintensiva än Sverige, infört betydligt lägre gränser än 10 000 euro. Vidare ger Brås forskning och andra myndigheters lägesbilder en bild av att kontanter spelar en central roll i vissa delar av den kriminella ekonomin. Mot denna bakgrund anser Brå att en lägre beloppsgräns än 10 000 euro skulle kunna vara ett viktigt verktyg för att motverka penningtvätt och begränsa den kriminella ekonomins möjligheter att utnyttja kontanter. Beloppsgränsen bör samtidigt utformas med beaktande av regeringens intention att värna kontanternas funktionalitet som betalningsmedel (prop. 2025/26:199).

Som framgår av promemorian har Riksbanken rekommenderat regeringen och riksdagen att införa en högsta beloppsgräns på 10 000 kr för kontantköp i handeln. Brå instämmer emellertid i promemorians bedömning att beloppsgränsen inte bör sättas så lågt att företag som bedriver kontant varuhandel faller utanför penningtvättsregelverkets tillämpningsområde.

I avsnitt 5.3.3 *Tillhandahållande av varor i utbyte mot kontanter ("kontanthandlare")* föreslås att Sverige ska behålla kontanthandlare som ansvariga enheter enligt penningtvättsregelverket och att regelverket ska tillämpas vid belopp över 55 000 kr. Brå delar bedömningen att kontanthandlarna bör behållas som ansvariga enheter, men konstaterar att promemorian saknar en utförlig konsekvensanalys av hur denna beloppsgräns

förhåller sig till gränsen för kontantförbudet. En sådan analys behövs för att kunna bedöma hur gränserna bör utformas i förhållande till varandra för att åstadkomma en så ändamålsenlig reglering som möjligt. Att kontanthandlare även fortsättningsvis ska omfattas av penningtvättsregelverket innebär enligt Brå inte i sig att beloppsgränsen för kontantförbudet måste fastställas till maxgränsen 10 000 euro.

Detta yttrande avges av generaldirektör Jonas Trolle efter föredragning av forsknings- och utredningsrådet Daniel Vesterhav. Vid beredningen har även tf. enhetschef Li Hammar, bitr. enhetschef Johanna Skinnari och statistik- och utredningsråd Louise Ekström deltagit.